

Urve
Kõidam

Nimi:

Klass:

TÖÖLEHT

METSA KIRJELDUS- VÕRDLUS 2011

Kahe metsa võrdlemiseks- kirjeldamiseks on valitud kaks prooviaala küljepikkusega 10 m

Metsa nimi	Saviaugu			Liivakingu			
Vaatlejad	5. klass			5. klass			
Vaatluse aeg	28.02.07	18.05.07	12.08.07	28.02.07	18.05.07	12.08.07	
Metsa asukoht	Tartumaa Tähtvere vald Tüki			Tartumaa Tähtvere vald Ändi			
	1. vaatlusmets Haab Kõrgus 27m Ümbermõõt 110 cm			2. vaatlusmets Mänd Kõrgus 31m Ümbermõõt 140 cm			Märkused
Metsa pinnas		Kerge turbakiht, muld			Muld, liiv		
Metsaalune	Lumekattega	Parasniiske	Kuiv	Lumekattega	Parasniiske	Kuiv	
Puurinne	Kuusk 13 Kask 6 Haab 4			Kuusk 21 Mänd 11 Jalakas 1			
Põõsad	Sarapuu Vaarikas Toomingas Pihlakas Magesõstar			Sarapuu Pihlakas			

Urve
Kõidam

Nimi:

Klass:

	Kuslapuu						
Puhmarinde esindajad		Mustikas Pohl					
Õitsvad taimed Õite värv		Piibeleh- valge Jänsekapsas - valge Ussilakk- kollakas Leseleht Lillakas Metsülane Lepiklill Magesõstar Toomingas Pihlakas Kevadine seahernes- lillad	Palu-härghein		Jänsekapsas Ussilakk Metspipar- tumepruun Sinilill Kuutõverohe Salu-tähthein Longus helmikas	Mets- harakputk	Harilik palusammal, laanik, metsakäharik Naistesõnajal g, kilpjalg
Viljad			Ussilakk Leseleht Mustikas Pihlakas			Metspipar Sarapuu Leseleht	Väga palju kuusekäbisid Äärmiselt suured ussilakad ja piibehevilja d

Urve
Kõidam

Nimi:

Klass:

			Toomingas Piibeleht				
Vanad puud	Kõik			Männid, kuused			
Õõnsused puudes	Ei märganud			Ei näinud			
Murdunud puud						Männil latv murdunud värskelt	
Vanad kännud, lamavad puud		Kände 18 Kask ja kuusk			Kände 6 Sarapuud		
Tüvedel samblikud, samblad	Ohtralt samblikke	Sammalt palju		Samblikke vähe	Sammal puudub		
Liikumas putukaid, selgrootuid		Punased sipelgad Huntämbliku d Sajajalgne Tuhatjalgne	Ristiämblik Sipelgad Sajajalgne		Sajajalgne Sarviknaksur	Kakand Sipelgad	Rohukonnad väikesed
Linde tegutsemas,	Rasvatihane Suur kirjurähn	Metsvint Kägu	Suur kirjurähn Kaelustuvi	Kuuse-käbilind Pöialpoiss	Leevike Punarind	Kanakull	

Urve
Kõidam

Nimi:

Klass:

kuulda		Musträhn Ööbik	Puukoristaja				
Loomade tegevused	Rähni sepikoda Kitsede magamiskoht Söödasõime külalised jänes, kits, põder, linnud	Orava söögilaud kuusekäbid, pätklid	Kitse kaapimiskoht Hiire näritud pähkel Pasknäari tammelasteaed	Käbilinnu söödud kuusekäbi	Metssigade tuhnimisala	Linnusulgede hunnik	
Inimtegevuse jäljed	Metsloomade söödasõim söödaga		Soolakivi loomadele	Sild üle kraavi	Lehtrikujuline auk		
Seened, marjad			Kirbe pilvik Mustikad			Võitatikud	
Looduskaitse	Ei			Ei ole kaitse all			
Kas on ürgmets?	Inimtegevuse jäljed			Inimtegevuse jälgi palju			Oksad kokku hunnikusse pandud
Raie metsas		Väga ammu			Üksikud puud maha võetud		
Huvitavat	Lakusoolapuu		Tammetaimed e lastesõim			Metspipravai p	

Minu arvates on 2. vaatlusmets raieküps.

Kõige paremini sobib kokkuvõtteks katkend Kai Kensi muistendist „Peipsi nõid Laana“

Laana tuhises laante kohal. Kiikas kuusikutesse ja kaasikutesse. Korruga valdas teda igatsus. Igatsus männimamma järele, keda ta polnud lahkudes kasvatamise eest tänanud.

Ei viitsinud Laana luuaga jännata, vaid torkas selle Kodavere tee ääres kasvava männi latva tagasi.

Ta hüüdis isa. See tuhises kohale. Isad armastavad ju tütreid hullupööra. Nõnda täitis Tuulekuningaski peaaegu kõik Laana soovid. Metsaema arvas, et nii rikutakse laps sootuks. Tuul, kes kõigile vastu mühises, polnud kaasaga kunagi ühel nõul. Arvas, et vaid hoitud ja hellitatud lapsel on hea süda. Selles, et Laanal on hea süda, ei kahtle ju keegi!

Piiga hüppas kevadviisi vilistava tuulepapa turjale, et üheskoos Peipsile külla minna. Kuna tuulel oli vaja mitmesse kohta põigata, jõuti kohale alles õhtuks.

Laana puges kodusse männikoopasse magama. Ta ei tahtnud kasuema äratada.

Keset ööd hakkas vana puu itsitama. Tema latv pöördus kord paremale, kord vasakule. Peenike hääl pahandas: „Ema, ära raputa nii kõvasti!“

Laana virgus hetkega. Saab ta endale ehk õe? Ta heitis rohule pikali, hommikut ootama. Et kasuema ning õeraas saaksid veel rahulikult magada.

Suur oli kohtumisrõõm. Laana võttis pruunikaspunase kr tüve ümbert kõvasti kinni. Kallistas ja päris: „Kes oli see, kes öösel su ladvas hädaldas?“

Mänd ohkas: „Vaevalt olid sa läinud, kui okaste vahel hakkas uuesti keegi kasvama.“

Laana ronis tüve mööda üles. Okste vahel polnud kedagi. Alles päris puulatva jõudes leidis ta, mida oli otsinud. Seal oligi nõiaidu. Päris väikene veel. Nõnda õrn, et ei võinud puutuda.

Laana puhus musi asemel õrnalt õeraasu põsele ning mõtles: „Küll on tore, et saan endale seltsilise. Need Eestimaa talved on nõnda pikad ja pimedad.“

Idust vaatasid maailma söekarva silmad. Sellised vallatud.

„Tere,“ sosistas pruntsuuke.

„Tere, õeke!“

Mänd luristas heldimusest nutta. Laana unustas, mida ta oli tahtnud kasuemale öelda. Kõik tänud said ometi tänatud. Sest ta polnud unustanud seda, kes kasvatamise vaeva nägi.

Puuladvad kaardusid tuules. Isa tuli tütrele järele. Tütar palus: „Kallis papa, jäta mind veidikeseks veel!“

Tuul nõustus: „Nojah, kui tahad jalgsi minna. Luua jätsid sa ju maha, mäletad?“

Laana ei tahtnud. Kohe kindlasti mitte. Küll tuleb järgmisel kevadel tagasi. Siis ehk on õeraaski idust koorunud. Ta sasis taadi habemekarvadest ja lehvitas sõsarale ja männile.

„Kuid Peipsi, talle ei öelnudki ma tere?“

Tuul pöördus tagasi. „Olgu nii, tervita tedagi!“

Ta pillas piiga vette. Oli see kohtumine vast märg! Laana kilkas ning lained lõid rõõmust loksu. Tuul istus rannaliivale. Las laps mängib natuke! natuke aega sai ruttu otsa. Tuul tõusis, puhus põsed ümaralt punni. Laine paisus kõrgele, nõnda et selle harjal kiikuv Laana ulatus isa kukile ronima. Koos tuhisesid nad minema. Sinna, kus püstkoda seisab kõrvu nõialuuda kandva männiga.

Kas nüüd peaks muinasjutu lõpetama? Ei saa. See kestab seni, kuni kasvab Eesti mets. Kuni metsas elavad loomad. Kuni puud kasvatavad pungi. Ning kuni iga samblatuti varjus võib kükitada mõni kännualune või juurikate vahelt pistab nina välja maa-alune. Mine neile metsa külla! Siis näed, et Laana ja Metsaema on tõepoolest olemas – vikerkaart oled sa ju näinud!